

Lu Xun

Uudenvuoden uhri ja muita kertomuksia

SAGA Egmont

Uudenvuoden uhri ja muita kertomuksia

Translated by Elvi Sinervo

Original title: *New Year Sacrifice*

Original language:

Cover image: Shutterstock

Copyright © 1924, 2022 SAGA Egmont

All rights reserved

ISBN: 9788728101971

1st ebook edition

Format: EPUB 3.0

No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted, in any form or by any means without the prior written permission of the publisher, nor, be otherwise circulated in any form of binding or cover other than in which it is published and without a similar condition being imposed on the subsequent purchaser.

This work is republished as a historical document. It contains contemporary use of language.

www.sagaegmont.com

Saga is a subsidiary of Egmont. Egmont is Denmark's largest media company and fully owned by the Egmont Foundation, which donates almost 13,4 million euros annually to children in difficult circumstances.

Alkusanat ensimmäiseen kertomuskokoelmaan

Aseisiin kutsu

KUN OLIN NUORI, OLI MINULLAKIN MONIA unelmia. Useimmat niistä unohdutti elämä, mutta en näe siinä murheen syytä. Sillä vaikka menneisyyden muisteleminen saattaa tehdä ihmisen onnelliseksi, se saattaa toisinaan myös synnyttää yksinäisyyden tunteen. Eikä ole viisasta riippua muistoissaan, menneissä yksinäisyyden päivissä. Mutta pulmani onkin siinä, että en voi täysin unohtaa, ja nämä kertomukset ovat tulosta siitä, mitä en ole pystynyt repimään irti muististani.

Yli neljä vuotta jouduin melkein joka päivä käymään panttilainakonttorissa tai apteekissa. En muista, kuinka vanha silloin olin; mutta apteekin myymäläpöytä oli yhtä korkea kuin minä ja panttilainaston toimistopöytä oli kaksi kertaa korkeuteni. Jouduin kurkottamaan vaatteita ja koruja pöydälle, jonka korkeus oli kaksi kertaa pituuteni, ottamaan vastaan rahat, jotka ojennettiin minulle halveksivasti, sitten menemään sen pöydän ääreen, jonka korkeus oli sama kuin pituuteni, ja ostamaan lääkettä isälleni, joka oli kauan maannut sairaana. Kotimatalla minua askarruttivat muut asiat, sillä koska lääkemääräyksen kirjoittanut tohtori oli hyvin kuuluisa, hän käytti harvinaisia rohtoja: talvella maasta kaivettua aloen juurta, sokerijuurikasta, joka oli kestänyt kolmen talven pakkasen, heinäsirkkapariskuntia ja ardisiaa... Kaikki

hyvin vaikeasti hankittavia. Mutta isäni sairaus kehittyi yhä pahempaan päin, kunnes hän kuoli.

Luulen, että ne jotka joutuvat hyvinvoinnista vajoamaan köyhyyteen, tuon prosessin kestäessä todennäköisesti oppivat käsittämään, minkälainen maailma oikein on. Minä halusin mennä Kiangnanin kouluun Nankingiin, kenties siitä syystä, että ikävöin uusia seutuja ja uusia kasvoja. Eikä äitini auttanut muu kuin antaa minulle kahdeksan dollaria matkakuluiksi ja sanoa, että sain tulla toimeen miten mielin. Oli vain luonnollista, että hän itki, sillä tuohon aikaan säädyllys vaati opiskelemaan klassikoita ja suorittamaan virallisia tutkintoja. Jokaista joka opiskeli "ulkomaisia aineita", katsottiin halveksivasti kuin hylkiötä, jonka oli pakko epätoivoissaan myydä sielunsa ulkomaisille piruille. Sitä paitsi äitini suri eroa minusta. Mutta yhtäkaikki minä lähdin Nankingiin ja menin Kiangnanin kouluun. Ja siellä minä ensimmäistä kertaa kuulin sellaisista aineista kuin luonnontiede, aritmetiikka, maantiede, historia, piirustus ja urheilu. Fysiologian kurssia ei koulussa ollut, mutta näin puulaatalla tehtyjä monisteita sellaisista teoksista kuin Uusi kurssi ihmisruumiin tuntemuksesta ja Tutkielmia kemiasta ja hygieniasta. Kun muistelin tuntemieni lääkärien puheita ja lääkemääräyksiä ja vertailin niitä siihen, mitä nyt sain tietää, tulin siihen tulokseen, että nuo lääkärit olivat olleet joko hölmöjä tai huijareita, ja aloin tuntea myötätuntoa sairaita ja heidän perheitään kohtaan, jotka saivat kärsiä lääkäreitten käsissä.

Käännetyistä kirjoituksista luin myös, että Japanin uudistusliike oli suuressa määrin soveltanut länsimaista lääketiedettä Japanin oloihin. Nämä tiedot saivat aikaan, että minusta tuli lääketieteen opiskelija japanilaisen maaseutukaupungin opistoon. Kannoin ihanaa unelmaa, että palattuani Kiinaan saisin parantaa sellaisia väärin

hoidettuja potilaita kuin isäni oli ollut, ja jos sota syttyisi, palvelisin sotilaslääkärinä ja samalla lujittaisin maanmiesteni uskoa uudistukseen.

En tiedä, miten kehittyneitä menetelmiä nyt käytetään mikrobiologian opetuksessa, mutta tuohon aikaan meille näytettiin mikrobeja heijastuskoneella, ja jos luento päättyi liian aikaisin, opettaja saattoi lopun aikaa näyttää kuvia luonnosta tai uutiskuvia. Tämä tapahtui venäläis-japanilaisen sodan aikana, ja sen tähden oli tarjolla paljon sotakuvia, ja minun oli luentosalissa yhdyttävä muitten opiskelijain kättentaputuksiin ja riemuun. En ollut pitkään aikaan nähnyt maanmiehiäni, mutta sitten eräänä päivänä näin varjokuvassa muutamia kiinalaisia, joista yksi oli sidottu, ja tämän ryhmän ympärillä seisomassa muita kiinalaisia. He olivat kaikki vankkoja miehiä, mutta näyttivät täysin apaattisilta. Selityksen mukaan sidottu oli Venäjän hyväksi työskennellyt vakooja, jonka japanilaiset sotilaat kohta mestaisivat varoitukseksi muille, ja muut kiinalaiset hänen ympärillään olivat tulleet nauttimaan näytöksestä.

Ennen kuin lukukausi oli lopussa, olin lähtenyt Tokioon, sillä tämän heijastuskuvaesityksen nähtyäni minusta tuntui, ettei lääketiede sittenkään ollut niin kovin tärkeää. Heikon ja takapajuksen maan kansa, olkoon kuinka voimakasta ja tervettä tahansa, kelpaa vain varoittaviksi esimerkeiksi tai turhanpäiväisten näytelmien katsojiksi, eikä ole niinkään valitettavaa, vaikka heitä kuolisi tauteihin miten monta tahansa. Tärkein asia on muuttaa heidän henkinen asennoitumisensa. Ja koska tuohon aikaan ajattelin, että kirjallisuus oli parhain keino tähän tarkoitukseen, päätin perustaa kirjallisen liikkeen. Tokiossa oli paljon kiinalaisia ylioppilaita opiskelemassa lakia, valtiotiedettä, fysiikkaa ja kemiaa, vieläpä hallinnollisia tehtäviä ja insinööritaitoa, mutta ei ainoatakaan kirjallisuuden tai taiteen opiskelijaa.

Ja kuitenkin minä näinkin epäsuotuisessa ilmapiirissä onneksi löysin muutamia hengenheimolaisia. Kokosimme muutamia lisää, ja keskustelun jälkeen tuli ensimmäiseksi tehtäväksi tietenkin julkaista aikakauslehteä, jonka nimi julisti, että tässä syntyi jotakin uutta. Koska olimme siihen aikaan varsin klassillisuuteen taipuvaisia, annoimme sille nimen Uusi elämä.

Kun ilmestymisaika lähestyi, eräät avustajamme tippuivat pois, ja sitten rahavaramme hupenivat, kunnes lopulta ei ollut jäljellä muuta kuin kolme pennitöntä miestä. Koska olimme lähteneet liikkeelle onnettoman ajankohtana, ei tietenkään ollut ketään, jolle olisimme voineet valittaa epäonnistumistamme. Ja myöhemmin meidätkin kolme kohtalo erotti toisistamme, ja keskustelumme unelmatulevaisuudesta loppuivat lyhyeen. Niin kuoli keskosena tämä "uusi elämä".

Vasta myöhemmin käsitin touhun koko turhuuden; tuohon aikaan en todellakaan ymmärtänyt yhtään mitään. Myöhemmin ajattelin, että jos jonkun ihmisen aloitteet saavat vastakaikua, se rohkaisee häntä, jos ne kohtaavat vastustusta, se saa hänet taistelemaan, mutta todellinen murhenäytelmä on kohottaa äänensä elävien ihmisten joukossa saamatta vastausta lainkaan, ei hyväksymistä eikä vastustusta. Silloin tuntuu kuin olisi jäänyt avuttomana autiomaahan. Ja niin aloin tuntea itseni yksinäiseksi.

Tämä yksinäisyyden tunne kasvoi päivä päivältä, se kiertyi sieluni ympärille kuin jättiläismäinen myrkkykäärme. Mutta selittämättömästä murheestani huolimatta en tuntenut suuttumusta, sillä tämä kokemus oli pannut minut miettimään ja oivaltamaan, että minä en ollut suinkaan sankarityyppi, joka saa joukot liikkeelle kutsullaan.

Silti minun oli yritettävä torjua yksinäisyyttäni, sillä se tuotti minulle tuskaa. Ja niin käytin kaikenlaisia keinoja

turruttaakseni tunteeni sekä yrittämällä sopeutua ajan henkeen että kääntymällä menneisyyteen. Myöhemmin jouduin näkemään vielä suurempaa yksinäisyyttä ja murhetta, jota en mielelläni muistele, vaan pidän parempana, että se katoaa minun mukanani. Yhtäkaikki yritykseni kuolettaa tunteeni ei jäänyt tehottomaksi — kadotin nuoruuteni innon ja hehkun.

S:n kaupungissa oli hotelli, josta kerrottiin että sen kolmessa huoneessa aikoinaan asunut nainen oli hirttäytynyt johanneksenleipäpuuhun hotellin pihalla. Vaikka puu oli kasvanut niin isoksi, ettei sen oksille kukaan olisi päässyt, huoneet pysyivät tyhjinä. Asuin noissa huoneissa muutamia vuosia kopioiden vanhoja käsikirjoituksia. Minulla kävi harvoin vieraita, käsikirjoituksissa ei käsitelty poliittisia kysymyksiä, ja ainoa haluni oli, että elämäni valuisi tällä tavoin hiljalleen loppuun asti. Kesäöinä, jolloin moskiittoja oli paljon, istuskelin johanneksenleipäpuun alla, heilutin viuhkaani ja katselin tiheän lehvistön lävitse pilkottavaa taivasta. Ja iltaisain liikkeelle lähtevät toukat putoilivat jäisen kylminä kaulalleni.

Ainoa vieras joka silloin tällöin tuli juttelemaan kanssani oli vanha ystäväni Tšin Hsin-ji. Tullessaan hän laski ison salkkunsu ränstyneelle pöydälle, riisui pitkän takkinsa ja istuutui minua vastapäätä sen näköisenä kuin hänellä olisi vielä sydämentykytystä kulkukoirien ahdistelun jälkeen.

— Mitä hyötyä noitten jäljentämisestä on? hän kysyi minulta tiukasti eräänä iltana selailtuaan jäljentämiäni käsikirjoituksia.

— Ei mitään hyötyä.

— Miksi siis kopioit niitä?

— En mistään erityisestä syystä.

— Minusta tuntuu, että sinun pitäisi kirjoittaa jotakin.

Käsitin. Heikäläiset toimittivat aikakauslehteä Uusi nuoriso, mutta tähän mennessä se ei näyttänyt saaneen minkäänlaista vastakaikua, ei myönteistä eikä kielteistä. Ja minä arvasin, että he tunsivat itsensä yksinäisiksi. Mutta sanoin:

— Kuvittele rautaista ikkunatonta taloa, ehdottomasti murtumatonta, ja talossa syvässä unessa nukkuvia ihmisiä, joiden kohtalona on kuolla tukehtumalla. Mutta tiedäthän: koska he kuolevat nukkuessaan, he eivät tunne kuoleman kauhua. Jos sinä nyt huudollasi herätät muutamia herkimmin nukkuvia ja sillä tavalla saat aikaan, että nuo harvat onnettomat joutuvat kärsimään väistämättömän kuoleman kauhua, luuletko silloin tekeväsi heille hyvän työn?

— Mutta jos kerran jotkut ovat heränneet, et voi kieltää toivoa, että rautainen talo kerran voidaan hajottaa.

Totta, omasta vakaumuksestani huolimatta en voinut kieltää toivon olemassaoloa, sillä toivo on tulevaisuudessa. En voinut omalla kokemuksellani kumota hänen varmuuttaan siitä, että toivo oli olemassa. Niin sitten suostuin kirjoittamaan, ja tuloksena oli ensimmäinen kertomukseni Mielipuolen päiväkirja. Siitä päivästä lähtien en enää voinut lakata, vaan kirjoitin silloin tällöin jonkinmoisen kertomuksen ystäväni pyynnöstä, kunnes minulla oli niitä toista kymmentä.

Itse puolestani en enää tunne suurtakaan ilmaisun tarvetta. Mutta kenties siitä syystä, että en ole vielä kokonaan unohtanut menneen yksinäisyyteni murhetta, korotan toisinaan ääneni rohkaistakseni niitä taistelijoita, jotka yksinäisinä nelistävät tietään, jotta he eivät menettäisi uskoaan. En välitä siitä, onko minun huutoni rohkea vai murheellinen, kauhistuttava vai naurettava. Mutta koska se oli aseisiin kutsu, oli minun tietenkin toteltava kenraalini käskyjä. Siitä syystä turvaudun usein

vihjauksiin, kuten tein esimerkiksi pannessani kukkaseppeleen ilmestymään tyhjästä pojan haudalle novellissa Lääke, kun taas Huomenna-kertomuksessa minä en sanonut, että Neljännen Šanin Vaimo ei olisi nähnyt unta pojastaan. Sillä johtomiehemme siihen aikaan olivat pessimismiä vastaan. Enkä minä puolestani halunnut tartuttaa katkeraa yksinäisyyttäni niihin nuoriin, jotka vielä uneksivat ihania unelmia, aivan kuten minäkin olin nuorena uneksinut. On selvää, että kertomukseni eivät pyri olemaan taideteoksia; siitä syystä pidän itseäni onnellisena, että ne silti tunnustetaan kertomuksiksi ja että ne on jopa koottu kirjaksikin. Vaikka näin suuri onni saakin minut hämilleni, olen sittenkin hyvilläni ajatellessani, että kertomuksillani on lukijoita ihmisten maailmassa, ainakin tänä aikana.

Koska nämä kertomukseni nyt painetaan yhtenä kokoelmana, olen edellämämainituista syistä antanut kokoelmalle nimen Aseisiin kutsu.

Joulukuussa 1922

Mielipuolen päiväkirja

KAKSI VELJESTÄ JOIDEN NIMET JÄÄKÖÖT TÄSSÄ mainitsematta, olivat kumpikin olleet hyviä ystäviäni korkeakoulussa. Mutta monen vuoden erossa olon jälkeen oli kaikki kosketus vähitellen kadonnut. Joitakin aikoja sitten satuin kuulemaan, että toinen heistä oli ollut vakavasti sairaana, ja kun matkustin kotiseudulleni, pistäydyin matkan varrella katsomassa heitä. Mutta tapasin vain toisen, joka kertoi, että sairaana oli ollut nuorempi veli.

— Pidän erittäin suuressa arvossa sitä, että matkustit niin pitkän matkan meitä tavataksesi, hän sanoi, — mutta veljeni toipui jokin aika sitten ja on muuttanut muualle saadakseen virkapaikan.

Sitten hän naurahtaen otti esiin kaksi veljensä päiväkirjanidettä ja sanoi, että niistä saattoi nähdä veljen äskeisen sairauden luonteen ja että ne saattoi huoletta näyttää vanhalle ystävälle. Otin päiväkirjan mukaani, luin sen lävitse ja huomasin, että mies oli potanut vainohulluutta. Kirjoitus oli kovin vaikeaselkoista ja sekavaa, joukossa oli monta aivan mieletöntä väitettä; päivämääriä hän ei ollut merkinnyt lainkaan, niin että vain musteen väristä ja kirjoitustavan vaihtelevuudesta saattoi havaita kirjoitusjaksojen syntyneen eri aikoina. Eräissä katkelmissa oli kuitenkin tiettyä yhtenäisyyttä, ja olen jäljentänyt niistä osan lääketieteellisen tutkimuksen kohteeksi. En ole korjannut millään tavoin päiväkirjan epäloogisia kohtia. Vain nimet olen vaihtanut toisiin, vaikka kirjoituksessa mainitut henkilöt ovatkin kaikki maaseudun

asukkaita, maailmalle tuntemattomia eivätkä mitenkään merkittäviä. Otsikon on päiväkirjanpitäjä itse puolestaan valinnut sairaudesta toivuttuaan, enkä ole muuttanut sitä.

Tänä iltana on kuu kovin kirkas.

En ole nähnyt kuuta yli kolmeenkymmeneen vuoteen ja kun tänään katsoin sitä, tulin hyvälle mielelle.

Alan vähitellen tajuta, että olen elänyt nämä omituiset kolmekymmentä vuotta pimeydessä, mutta nyt minun täytyy olla hyvin varuillani. Sillä miksi muuten se koira Tšaon talon luona olisi katsonut minuun sillä tavalla kaksi kertaa.

Minulla on aihetta pelkooni.

Tänä iltana ei kuuta näy lainkaan, ja se on paha merkki. Kun tänään menin sattumalta ulos, oli herra Tšaolla kummallinen ilme silmissään, aivan kuin hän pelkäisi minua, aivan kuin hän haluaisi murhata minut. Näin seitsemän, kahdeksan muutakin ihmistä, jotka puhuivat minusta kuiskutellen. Ja heitä pelotti, että näkisin heidät. Kaikki ihmiset joiden ohitse kuljin, käyttäytyivät aivan samalla tavalla. Hillittömin heistä irvisti minulle: silloin koko ruumiini alkoi vavista, koska käsitin, että valmistelut on jo suoritettu loppuun.

En silti pelännyt, vaan jatkoin matkaa. Talon edustalla seisova lapsilaumakin puhui minusta, ja lasten silmissä oli aivan sama ilme kuin herra Tšaolla, mutta heidän kasvonsa olivat valkoiset kuin aaveilla. Minä ihmettelin, mitä lapsilla saattoi olla minua vastaan, kun he tuolla tavalla käyttäytyivät. En voinut olla huutamatta ääneen: "Puhukaa!" Mutta silloin he juoksivat pois.

Mitähän herra Tšaolla voi olla minua vastaan, mitä noilla tiellä seisovilla ihmisillä? En voi muistaa muuta kuin että kaksikymmentä vuotta sitten tuhrin herra Ku Tšiun¹

tilinpitoliuskat monelta edelliseltä vuodelta, ja herra Ku oli siitä kovin pahoillaan.

Vaikka herra Tšao ei tunne häntä, hän on varmaan kuullut asiasta ja päättänyt kostaa herra Kun puolesta. Siksi hän vehkeilee nyt tiellä seisoskelevien ihmisten kanssa minua vastaan. Mutta entä lapset? Eiväthän he olleet siihen aikaan vielä syntyneekään, miksi he siis vilkuilivat minuun niin kummallisesti tänään — ikäänkuin peloissaan ja samalla murhanhimoisina. Tämä kauhistuttaa minua, se on kovin hämmentävää ja hermostuttavaa.

Nyt tiedän. He ovat oppineet käyttäytymisensä vanhemmiltaan!

En voi nukkua öisin. On tarkasti harkittava jokaista seikkaa, jos haluaa tämän ymmärtää.

Nuo ihmiset — joitakuita heistä ovat viranomaiset pitäneet häpeäpaalussa, toisia on paikkakunnan santarmi lyönyt päin naamaa, eräiltä voudit vieneet vaimon ja joidenkuiden vanhemmat ovat tehneet itsemurhan velkojien hätistäminä. Eivätkä he kuitenkaan ole koskaan näyttäneet niin kauhistuneilta ja raivoisilta kuin eilen.

Ja kaiken huippu oli tuo eilinen nainen kadulla, se joka löylytti poikaansa ja huusi: Senkin pikkupiru! Minua kiukuttaa niin, että tekisi mieleni purra sinut palasiksi! Mutta koko ajan hän katsoi minuun! Minä hätkähdin, en kyennyt hillitsemään itseäni; ja silloin kaikki nuo vihreäkasvoiset pitkähampaiset ihmiset purskahtivat ivanauruun. Ja vanha Tšen juoksi luokseni ja raahasi minut kotiin.

Hän raahasi minut kotiin. Kotiväestä ei kukaan ollut tuntevinaan minua; heillä oli silmissään sama ilme kuin noilla muillakin. Kun menin kirjastoon, he lukitsivat oven perässäni aivan kuin olisivat sulkeneet ankanpojan tai

ankan häkkiin. Tämän tapauksen jälkeen olen entistä pelokkaampi.

Muutama päivä sitten eräs maanvuokraajistamme Sudenpennun kylästä kävi ilmoittamassa sadosta ja kertoi vanhemmalle veljelleni, että heidän kylässään oli eräs hylkiö piesty hengiltä; sitten jotkut olivat ottaneet hänen sydämensä ja maksansa, paistaneet ja syöneet ne, koska se muka tekisi heidät rohkeiksi. Kun keskeytin kertomuksen, sekä veljeni että vuokraaja jäivät tuijottamaan minuun. Vasta tänään olen tajunnut, että heilläkin oli sama ilme kuin noilla kylän ihmisillä.

Pelkkä ajatuskin saa minut värisemään kiireestä kantapäähän. He syövät ihmisolentoja, he voivat siis syödä minutkin!

Käsitän nyt, että tuon naisen sanat ”purra palasiksi”, noiden vihreänaamaisten pitkähampaisten hohotus ja vuokraajan kertomus ovat salaisia merkkejä. Huomaan myrkyn heidän puheissaan, tikarinpistot heidän naurussaan. Heidän hampaansa ovat valkoiset ja välkkyvät. He ovat ihmissyöjiä kaikki.

Minusta tuntuu, että vaikka en ole huono ihminen, tämä tällainen on jatkunut herra Kun tilikirjojen tuhrimisesta lähtien. Heillä on nähtävästi salaisuuksia, joita en saata arvata, ja suuttuessaan he herjaavat ketä tahansa hylkiöksi. Muistan, että kun vanhempi veljeni opetti minulle ainekirjoitusta, niin hän aina, olipa aiheena miten hyvä ihminen tahansa, merkitsi hyvä-merkin sellaiseen kohtaan, missä esitin tästä ihmisestä päinvastaisia väitteitä. Jos taas puolustin pahantekijöitä, hän sanoi aina: ”Oikein hyvä, tämä osoittaa omaperäisyyttä.” Miten voisin arvata heidän salaiset aikeensa — ja nimenomaan, milloin he valmistautuvat ihmissyöntiin?

Joka seikkaa on harkittava tarkasti, jotta ymmärtäisi. Entisinä aikoina muistaakseni syötiin usein ihmisiä, mutta

muistikuvani asiasta on hiukan hatara. Koetin etsiä sitä kirjoista, mutta historiani ei etene aikajärjestyksessä, ja jokaisen sivun poikki on töherretty sanat: "Hyve ja siveellisyys".

Koska en kuitenkaan olisi saanut unta, luin puoleen yötä, kunnes aloin nähdä rivien väliin kirjoitettuja sanoja. Koko kirja oli tuhrittu täyteen kahta sanaa: "syödä ihmisiä".

Kaikki nuo kirjaan kirjoitetut sanat, kaikki vuokratilallisemme sanat tuijottivat minuun oudosti ja arvoituksellisesti hymyillen.

Minäkin olen ihminen, ja he aikovat syödä minut.

Aamulla istuin jonkin aikaa hiljaa. Vanha Tšen toi päiväaterian sisään: vihannesvadin ja kulhollisen keitettyä kalaa. Kalan silmät olivat valkoiset ja kovat, ja sen suu ammotti aivan kuin noilla ihmisillä, jotka himoitsevat ihmislihaa. Kun olin syönyt pari suupalaa, en enää tiennyt, olivatko limaiset kokkareet ihmisen tai kalan lihaa, ja silloin oksensin kaiken pois. Sanoin:

— Vanha Tšen, sano veljelleni, että henkeäni ahdistaa, tahtoisin kävellä puutarhassa.

Vanha Tšen meni mitään puhumatta ulos, palasi kohta ja aukaisi oven.

En liikahtanutkaan, odotin vain, mitä he nyt tekisivät minulle, varmana siitä, etteivät he päästäisi minua ulos. Ja aivan oikein! Vanhempi veljeni saapui hitain askelin asunnostaan vanhahkon miehen seurassa. Miehen silmissä oli hirvittävä ilme, ja pelätessään, että minä huomaisin sen, hän painoi päänsä alas ja vilkuili minua silmälasiansa ylitse.

— Näytät tänään oikein hyvinvoivalta, veljeni sanoi.

— Niin, minä sanoin.

— Kutsuin herra Hon tänne tänään, veljeni sanoi, — tutkimaan sinua.

— Hyvä on, minä vastasin. Mutta tiesin hyvin, että tuo vanha mies oli valepukuun verhoutunut pyöveli. Hän oli tunnustelelevinaan valtimoani, mutta halusi yksinkertaisesti vain todeta kuinka lihava olin: siitä hyvästä hänkin saisi oman lihaosuutensa. Silti en pelännyt.

Vaikka en syökään ihmisiä, olen rohkeampi kuin muut. Ojensin molemmat nyrkkini odottaen mitä hän tekisi. Vanha mies istuutui, sulki silmänsä, kopeloi kättäni ja istui hetken vaiti. Sitten hän aukaisi viekkaat silmänsä ja sanoi: — Älkää päästäkö mielikuvitustanne laukkaamaan. Levätkää pari päivää, niin paranette.

Älkää päästäkö mielikuvitustanne laukkaamaan! Levätkää pari päivää! Jos lihon, heillä on tietenkin enemmän syötävää. Mutta mitä se minua hyödyttää? Miten minä siitä "paranisin"? Kaikki nuo ihmislihaa himoitsevat yrittävät koko ajan teeskennellä, koska eivät uskalla toimia suin päin. Totisesti minun teki mieleni nauraa. En voinut olla ulvomatta naurusta, niin hupaiselta se minusta tuntui. Tiedän että naurustani kajahti rohkeus ja lahjomattomuus. Sekä vanha mies että veljeni valahtivat kalpeiksi, sillä uljuuteni ja tinkimättömyyteni pelotti heitä.

Mutta juuri rohkeuteni saa heidät entistä enemmän himoitsemaan lihaani, koska he sen myötä saisivat osan rohkeuttani. Vanha mies lähti ulos portista, mutta ennen lähtöään hän sanoi matalalla äänellä veljelleni:

— Nautittava heti!

Ja veljeni nyökkäsi. Siis hänkin! Tämä tyrmistyttävä oivallus, niin paha isku kuin se minulle olikin, ei kuitenkaan ollut yllätys. En ole muuta odottanutkaan! Vanhempi veljeni on salaliitossa minun syömisekseni!

Minulla on ihmissyöjä veljenä!

Minä olen ihmissyöjän nuorempi veli?

Joudun itse toisten syötäväksi, mutta silti olen ihmissyöjän veli.

Olen näinä päivinä taas mietiskellyt: olettakaamme ettei tuo vanhanpuoleinen mies ollutkaan valepukuinen pyöveli, vaan todellinen lääkäri; siitä huolimatta hän oli ihmissyöjä. Lääkeyrttien kirjassa, jonka hänen muinainen edeltäjänsä Li Ših-tšen² on kirjoittanut, sanotaan selvästi, että ihmislihaa voi keittää ja syödä; voiko hän siis väittää, että hän ei syö ihmisiä?

Ja minulla on hyvät syyt epäillä vanhempaa veljeäni. Kun hän ennen muinoin opetti minua, kuulin hänen omasta suustaan: "Ihmiset muuttavat poikansa ruoaksi." Ja kerran hän eräästä pahasta ihmisestä puhuessaan sanoi, ettei tämä ansaitsisi vain kuolemaa vaan että hänen "lihansa pitäisi syödä ja hänen nahkallaan pitäisi maata".³ Olin siihen aikaan vielä nuori, ja lause pani sydämeni pitkäksi aikaa tykyttämään.

Eikä veljeäni lainkaan ihmetyttänyt, kun vuokraajamme tuonnoin kertoi hänelle, että Sudenpennun kylässä oli syöty ihmisestä sydän ja maksa, hänhän vain nyökytteli päätään. Hän on kaikesta päätellen yhtä julma kuin ennenkin. Koska on mahdollista "muuttaa pojat ruoaksi", voidaan ruoaksi muuttaa kuka tahansa, syödä kenet vain. Ennen vanhaan kuuntelin hänen selityksiään takertumatta niihin, mutta nyt olen tajunnut, että jo silloin, kun hän puhui minulle, ei ihmislihan syöminen ollut hänelle vain tyhjä sana suussa, vaan hän himoitsi sitä koko sydämestään.

On pilkkoisen pimeää. En tiedä onko yö vai päivä. Tšaon perheen koira on alkanut taas haukkua.

Leijonan rohkeus, kaniinin arkuus, ketun viekkaus ...

Käsitän heidän menetelmänsä: he eivät halua tappaakaan ketään noin vain, eivät uskalla seurauksien pelosta.

Siispä he ovat tehneet salaliiton ja asettavat kaikkialle ansoja saadakseen minut tappamaan itse itseni. Se näkyi

noitten miesten ja naisten käytöksestä jo kadulla muutama päivä sitten ja veljeni suhtautumisesta viime päivien aikana. Mieluisinta heille on, että uhri itse irrottaa vyönsä ja ripustaa itsensä hirteen. Silloinpa he voivat tyydyttää himonsa joutumatta syypäiksi murhaan. Kas, silloinpa he oikein ulvovat riemusta. Ja jos taas ihminen kuolee pelosta tai suree itsensä hengiltä, niin he — vaikka sellainen onkin laihduttanut uhrin kovasti — nyökkäilevät tyytyväisinä.

Hehän himoitsevat kuollutta lihaa. Muistan lukeneeni joskus hiiviskelevästä pedosta, hyeenasta, jolla on silmissään kamala ilme ja joka syö kuollutta lihaa. Isoimmatkin luut se järsii siruiksi ja nielaisee; sellaisen ajatteleminenkin jo saa ihmisen kauhun valtaan. Hyeenat ovat susien sukua ja sudet taas koiraeläimiä. Tässä eräänä päivänä Tšaon koira pälyili minuun monta kertaa. Ilmeisesti sekin on salaliitossa, on ruvennut heidän rikostoverikseen. Ja tuo vanha mieskin painoi katseensa maahan. Mutta eipä hän minua sillä pettänyt!

Kamalin on vanhempi veljeni. Onhan hänkin ihminen, kuinka hän ei siis pelkää? Miksi hän vehkeilee ja liittoutuu muitten kanssa, että minä joutuisin syötäväksi. Onko niin, että kun johonkin tottuu, ei sitä enää pidä rikoksena? Vai onko veljeni paaduttanut sydämensä tekemään sellaista minkä tietää vääräksi?

Kirotessani ihmissyöjiä minun on aloitettava veljestäni, ja kehottaessani heitä luopumaan paheestaan minun on niinkään aloitettava hänestä.

Oikeastaan tällaisten perustelujen olisi pitänyt saada heidät jo kauan sitten luopumaan ihmislihan syönnistä ...

Joku tuli äkkiä sisään. Hän oli vain noin kaksikymmenvuotias enkä erottanut selvästi hänen kasvojaan. Mutta hänen huulillaan oli hymyn virne, ja kun

hän nyökkäsi minulle, ei hänen naurunsa näyttänyt aidolta. Ja sitten kysyin häneltä: — Onko oikein syödä ihmisiä?

Yhä hymyillen hän vastasi: — Miten niin, eihän nyt ole nälänhätäkään?

Huomasin heti, että hänkin kuului heihin; mutta silti rohkaisin mieleni ja toistin kysymykseni:

— Onko se oikein?

— Miksi te tuollaisia kyselette? Tepä olette ... leikkisä ... Tänään on kaunis ilma.

— Niin, kaunis, ja kuu on niin kirkas. Mutta minä kysyn teiltä: Onko se oikein?

Hän näytti hämmentyvän ja mutisi: — Ei ...

— Ei siis ole? Miksi sitä yhä vain harjoitetaan?

— Mitä te oikein puhutte?

— Mitäkö puhun? Sudenpennun kylässä syödään paraikaa ihmisiä, ja näettehän itsekin kaikista kirjoista, kirjoitettuna tuoreella punaisella musteella.

Nuorukaisen ilme muuttui, hän valahti aavemaisen kalpeaksi.

— Saattaa hyvinkin olla ... hän sanoi minuun tuijottaen.

— Niinhän on tehty aina ...

— Onko se oikein siitä syystä, että niin on tehty aina?

— Kieltäydyn keskustelemasta kanssanne tuollaisista asioista. Ei teidänkään pitäisi puhua noin. On rikollista puhua tuollaista.

Syöksähdin seisomaan silmät suurina, mutta mies oli kadonnut. Olin märkä hiestä. Hän oli vanhempaa veljeäni paljon nuorempi, mutta silti hänkin oli mukana juonessa. Hän on varmaan oppinut sen vanhemmiltaan. Ja pelkään, että hän puolestaan on opettanut sen jo pojalleen. Siitä syystä siis lapsetkin katsovat minuun niin julmasti.

Heissä on voimakas ihmissyöjän himo, mutta samalla pelko tulla itse syödyksi. Siksi he kaikki vilkuilevat toisiinsa syvän

epäluulon vallassa ...

Miten turvallista elämä olisi, kunhan he pääsisivät noista pakkomielteistä, voisivat tehdä työtä, kävellä, syödä ja nukkua rauhassa! Eihän tarvittaisi muuta kuin yksi askel. Ja silti isät ja pojat, miehet ja vaimot, veljekset, ystävykset, opettajat ja oppilaat, veriviholliset ja toisilleen aivan oudotkin ihmiset sekaantuvat tuohon salaliittoon ja pelottavat ja estävät toisiaan astumasta tuota yhtä ainoata askelta.

Tänä aamuna varhain lähdin etsimään vanhempaa veljeäni. Hän seisoj etuhuoneen ovella ja katseli taivaalle kun kävelin hänen taitseen ja pysähdyin hänen ja oven väliin. Sanoin erityisen hillitysti ja kohteliaasti:

— Veli, minulla olisi hiukan puhuttavaa.

Hän käännähti nopeasti ja nyökkäsi: — No, mitä siis?

— Ei minulla paljon ole sanottavaa, mutta tuntuu vaikealta aloittaa. Veli, luultavasti alkeelliset ihmiset alussa söivät hiukan ihmislihaakin. Myöhemmin, kun he alkoivat ulkonäöltään muuttua, jotkut heistä lakkasivat, ja yrittäessään olla hyviä he kehittyivät ihmisiksi, muuttuivat todella ihmisiksi. Mutta yhä vielä jotkut syövät ihmislihaa — tässä on käynyt kuten matelijoittenkin kohdalla: eräät matelijat ovat kehittyneet linnuiksi, eräät kaloiksi, apinoiksi ja lopulta ihmisiksi, mutta loput taas eivät ole pyrkineetkään hyvyyteen ja ovat jääneet matelijoiksi. Kun ne jotka syövät ihmisiä, vertaavat itseään sellaisiin, jotka eivät syö, he varmasti häpeävät. Häpeävät luultavasti paljon enemmän kuin matelijat verratessaan itseään apinoihin.

Muoin Ji Ja keitti poikansa ja antoi Tšiehin ja Tšoun syödä lihat. Niin kertoo vanha taru.⁴ Mutta itse asiassa ovat ihmiset syöneet toisiaan hamasta siitä lähtien, kun Pan Ku loi taivaan ja maan, Ji Jan pojasta Hsu-Hsi-linin aikaan

saakka⁵ ja Hsu Hsilinistä tuohon Sudenpennun kylässä vangittuun mieheen asti. Viime vuonna, kun kaupungissa teloitettiin muuan rikollinen, kasto keuhkotautinen mies leipäpalasen hänen vereensä ja imeskeli sitä.

Nyt aiotaan syödä minut. Tietenkään et yksinäsi voi sille mitään, mutta miksi sinä olet yhtynyt heihin? Ihmissyöjinä he saattavat tehdä mitä tahansa. Jos he kerran syövät minut, niin he voivat syödä sinutkin, sillä samankin ryhmän ihmiset saattavat syödä toisiaan. Mutta jos vain sinä suostuisit heti muuttamaan tapasi, olisi jokaisella rauha. Vaikka tällainen käytäntö on ollut voimassa ikimuistoisista ajoista saakka, voisimme tänä päivänä tehdä yrityksen jalostuaksemme ja sanoa, että se ei enää käy päinsä. Olen varma, että voit sanoa niin, veli. Kun maanvuokraajamme tässä eräänä päivänä pyysi maanvuokraansa alentamista, sanoit, että se oli mahdotonta.

Aluksi veljeni vain hymyili ivallisesti, mutta sitten hänen silmissään välähti murhanhimo. Kun mainitsin salaliitosta, hän kalpeni. Portin takana seisoskeli väkijoukko, siellä oli herra Tšaokin koirineen. Kaikki kurkottelivat kaukojaan ja yrittivät tirkistellä pihaan. Kaikkia en tuntenut, sillä he näyttivät olevan naamiopuvuissa, jotkut kalpeina ja vaiti kuin aaveet, jotkut nauruaan salaillen. Tiedän että kaikki he ovat samaa joukkiota, ihmislihan syöjiä. Mutta tiedän myös, etteivät kaikki silti ajattele aivan samalla tavalla. Joidenkin mielestä ihmislihaa on syötävä, koska niin on aina tehty. Joidenkin mielestä oikeastaan ei pitäisi syödä, mutta heidän tekee mieli. Ja he pelkäävät, että heidän salainen halunsa paljastuu. Siksi he suuttuivat kuullessaan puhettani, mutta hymyilivät silti hymyään yhteenpuristetuin huulin.

Äkkiä veljeni kimpaantui ja huusi kovalla äänellä:

— Tiehenne siitä, joka ainut! Mitä tuijottelemista mielisairaassa on!

Mutta nyt minulle selvisi eräs puoli heidän oveluudestaan. Ikimaailmassa nuo ihmiset eivät haluaisi tehdä parannusta. Heidän suunnitelmansa oli valmis: He ovat leimanneet minut mielisairaaksi. Minun syömiseni ei tule aiheuttamaan heille ikävyyksiä. Eikä siinä kyllin: ihmiset ovat luultavasti jopa kiitollisia. Vuokraajamme juttuun tuosta hylkiöksi nimitetystä sisältyi aivan samanlainen juoni. Se on heidän vanha temppunsa.

Vanha Tšen tuli kiireesti pihaan. Mutta ei minun suutani niin vain tukittu. Minun oli puhuttava.

— Tehkää parannus, muuttukaa sydänjuurianne myöten! huusin.

— Tietäkää, että tulevaisuudessa ei ihmissyöjillä ole maailmassa sijaa!

Vanha Tšen ajoi kaikki pois. Veljeni oli hävinnyt ... Vanha Tšen kehotti minua palaamaan huoneeseeni. Huone oli pilkkosen pimeä. Kattopalkit ja parrut pääni päällä järkkyivät. Liikahdeltuaan hetken ne alkoivat suurentua. Ne kasaantuivat päälleni. Paino oli niin suuri, etten päässyt hievahtamaankaan. Heidän tarkoituksensa oli, että kuolisin. Tiesin että tuo paino oli vain kuviteltua, ja siksi ponnistauduin sen alta hiestä läpimärkänä. Mutta minun oli sanottava:

— Tehkää parannus heti, muuttukaa sydänjuurianne myöten! Tietäkää että tulevaisuudessa ei ihmissyöjille ole sijaa ...

Aurinko ei paista eikä ovi aukea. Joka päivä kaksi ateriaa.

Tartuin syömäpuikkoihini, mutta silloin tulin ajatelleeksi vanhempaa veljeäni. Nyt tiedän, miten pikkusiskoni kuoli: veljeni aiheutti sen. Sisareni oli vain viisivuotias siihen aikaan. Voin aivan hyvin muistaa, miten rakastettava ja liikuttava hän oli. Äiti itki itkemistään, mutta veljeni rukoili häntä lopettamaan — ilmeisesti siitä syystä, että oli itse

syönyt sisareni ja äidin itku sai hänet nyt häpeämään. Mikäli hänellä yleensä oli hävyn tunnetta ...

Veljeni söi sisareni, mutta en tiedä, selvisikö äidille koskaan totuus.

Otaksuisin että äitini tiesi, mutta ei itkiessäänkään sanonut sitä suoraan, sillä piti sitä luultavasti asiaan kuuluvana.

Muistan mitä veljeni sanoi minulle ollessani viisitai kuusivuotias: jos jonkun vanhemmat sairastuvat, on pojan leikattava itsestään pala lihaa ja keitettävä se vanhemmilleen, mikäli hän haluaa käydä hyvästä pojasta. Eikä äiti väittänyt vastaan. Jos kerran on mahdollista syödä pala ihmisestä, niin on ilmeisesti mahdollista syödä hänet kokonaankin. Ja kuitenkin, kun muistelen äitini valitusta sisareni kuoltua, sydämeni vuotaa verta vieläkin; se tässä on merkillisintä.

Koko ajatus on sietämätön.

Nyt vasta olen tajunnut, että kaikki nämä vuodet olen elänyt paikassa, jossa neljä vuosituhatta on syöty ihmislihaa. Veljeni oli sisareni kuollessa juuri ottanut talon isännyyden käsiinsä. Hän on aivan hyvin voinut käyttää sisareni lihaa riisiimme ja muihinkin ruokiin. Hän on syöttänyt sitä meille meidän tietämättämme.

On mahdollista, että tietämättäni olen syönyt palasia sisarestani, ja nyt on tullut minun vuoroni ...

Miten rohkenisi minun kaltaiseni neljävuosituhantisen ihmislihansyöntikauden jälkeen — vaikkakaan en ole tiennyt siitä — katsoa enää todellista ihmistä silmiin?

Ehkä sentään vielä on olemassa lapsia, jotka eivät ole syöneet ihmisiä. Pelastakaa lapset ...

Huhtikuussa 1918